EKSEN 1 – YAŞANABİLİR BÖLGE

Amaç 1. Mekânsal Organizasyonu İyileştirmek

YB.1. Afetlerle İlgili Tedbirlerin Alınması

YB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Mikro bölgeleme çalışması ile birlikte farklı afet senaryolarının üretilmesi, gerekli tedbirlerin alınması ve risk azaltma stratejilerinin hazırlanması	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Tüm bölge genelinde sakınım planlarının hazırlanması	***Tüm bölge***
Çevre düzeni planlarının mikro bölgeleme çalışması ve afet senaryoları ile uyumlu olarak hazırlanması/revize edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Mikro bölgeleme çalışmasına dayanılarak hazırlanan afet senaryoları ile sakınım planlarının bölgede hazırlanacak olan Coğrafi Bilgi Sistemi ile uyumunun sağlanması	***Tüm bölge***
Olası afet türlerine ve alınacak tedbirlere yönelik olarak kamu kurumlarına, gönüllü vatandaşlara, özel firmalara ve sivil toplum kuruluşlarına uzman kişilerce eğitim verilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Sanayi faaliyetlerinin olası risk ve acil durum müdahale haritalarının üretilmesi ve firmaların bu konuda bilgilendirilerek firmaları ölçeğinde gerekli tedbirleri almaları	***Global alt bölge öncelikli***
Afet bilgi sistemlerinin oluşturulması ve afet koordinasyon altyapısının iyileştirilmesi - Afet bilgi sistemleri doğal afetlerle ilgili uyarı sistemlerini ve ilgili kurumları afet anında ve sonrasında organize etmeyi ve - Büyük sanayi tesislerinden kaynaklı felaket risklerini ve demiryolu, karayolu ve liman kazalarına karşı koordinasyon sistemlerini içermelidir.	***Tüm bölge***

YB.2. Kentsel ve Kırsal Mekânın Nitelikli Bir Şekilde Düzenlenmesi

YB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölge ölçeğinde mekânsal ve sektörel gelişimi doğru yönlendirmek için lekeleme çalışmasının yapılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
İllerin ve bölgenin taşıma kapasitesi raporlarının hazırlanması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Çevre Düzeni Planlarının kalkınma odaklı bir şekilde, belirlenmiş olan sektörel gelişim potansiyellerine uygun bir şekilde hazırlanması/revize edilmesi	***Tüm bölge***
Planlar arası uyumun sağlanması	***Tüm bölge***
İmar planlarının ölçeğinin gereklerine uygun bir şekilde hazırlanması	***Tüm bölge***
Bölgede plan yapma yetkisi olan kurumların teknik kapasitelerinin geliştirilmesi	***Tüm bölge***
Konut stokunun iyileştirilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
İl veya ilçe ölçeğinde kentsel tasarım rehberlerinin hazırlanması. Bu rehberler; - İlin/ilçenin kentsel doku çalışması, - Peyzaj elemanları değerlendirmesi, - Kentsel tasarım mimari malzeme ve renk standartları, - Bisiklet ve yaya yolları tasarımı, - Yeşil koridorların kentle bütünleşmesi, - Manzara ve güçlü peyzaj noktaları, - Çocuk oyun alanları tasarımı, - Kentsel meydan oluşumları gibi çeşitli unsurları ele alacak şekilde hazırlanmalıdır.	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kentsel tasarım projelerinin üretilmesi ve uygulanması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Bölgenin doğal yeşil alanları ile kentsel alanları arasında yeşil koridorların oluşturulması	***Tüm bölge***
Belirlenen mikro bölgelerde belirlenen alanlarda/sektörlerde/temalarda stratejik plan hazırlanması	***Tüm bölge***
KENTGES'in uygulanması için gerekli koordinasyonun ve teknik desteğin sağlanması	***Tüm bölge***

YB.3. Kentsel Dönüşümün Organize Edilmesi

YB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Kentsel dönüşüm master planlarının ilgili kurumların ve halkın katılımıyla hazırlanması. Hazırlanacak olan master plan; - Olası afet risklerini ve muhtemel etkilerini kapsayan mikro bölgeleme çalışmasını - Bölge içerisindeki farklı özelliklere sahip alanlarda önceliklendirmeyi ve uygulama takvimini, - Kentsel dönüşüm projesinin alanda yaşayanlara ve topluma etkisinin özellikle sosyal anlamda neler olabileceğini,	***Tüm bölge***

- Fonksiyonel dönüşümün yapılabileceği alanlar ile bu alanlarda yer alacak yeni kentsel fonksiyonların tespitini,
- Kentsel dönüşümün finansmanını,
- Kentsel dönüşümün ekonomik etkilerini içermeli ve aynı zamanda olası afet riskleri ile muhtemel etkilerini kapsayan mikro bölgeleme çalışmasını temel almalıdır.

Kentsel dönüşümde valilik, belediyeler, kalkınma ajansı ve üniversitenin içinde olduğu bir kurumsal yapılanma modelinin oluşturulması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kentsel dönüşüm ve güvenli yaşam alanları konusunda ilgili kurumların, sivil toplum kuruluşlarının ve halkın bilinçlendirilmesine yönelik eğitim verilmesi, medyanın süreçlerden haberdar edilmesi, broşür basılması ve dağıtılması	***Tüm bölge***
Kentsel dönüşüm sürecinde çalışacak teknik personelin ve uzlaşmacıların eğitilmelerinin sağlanması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

YB.4. Geçmişi Tanıyarak Kültür Varlıklarının Korunması

YB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kent merkezleri ve İpekyolu hattı öncelikli olmak üzere tüm bölge genelinde yer alan tarihi değere sahip taşınmazlara yönelik rölöve, restorasyon, rekonstrüksiyon ve sokak sağlıklaştırma projelerinin yaygınlaştırılması	***Kocaeli, Düzce ve Yalova öncelikli***
Konuralp, Claudiopolis, Nikomedya ve Hereke başta olmak üzere tüm önemli arkeolojik alanların kazı çalışmalarının hızlandırılması için uygun ortam tesisi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Müzelerde kurumsal kapasite artışının sağlanması ve çağdaş müzecilik uygulamalarının yaygınlaştırılması	***Global alt bölgeler öncelikli***
Müze tanıtımlarının farklı araçlarla yaygınlaştırılması, müzelerin farklı dillerde web sitelerinin hazırlanması	***Global alt bölgeler öncelikli***
Yöresel önemli şahsiyetlere yönelik kültürel etkinliklerin yaygınlaştırılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kültür envanterlerinin güncellenmesi ve sanal ortamda geliştirilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kültür varlıklarının korunmasına yönelik işbirliği ortamlarının kurulması ve finansmana erişim için çalışmalar yapılması	***Tarımsal üretimin yoğunlaştığı Sakarya***
Öğrenciler ve genç nüfus başta olmak üzere halka koruma kültürünün geliştirilmesi için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi	***Tüm bölge***

YB.5. Bölge İçi Erişilebilirliğin Güçlendirilmesi

YB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölge içi ulaşım ağında toplu taşıma sistemlerinin geliştirilerek çeşitlenmesi ve birbiriyle bütünleşik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Bölge içi köy yollarındaki ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi	***Çevre alt bölgeler öncelikli***
Kent içi toplu taşıma sistemlerinin geliştirilerek çeşitlendirilmesi ve bu sistemlerin birbiriyle bütünleşik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kent içinde hafif raylı sistem, bisiklet kullanımı gibi çevre dostu ulaşım sistemlerinin ve bu sistemlerin altyapılarının kentte yaygınlaştırılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kent merkezlerinde otopark alanlarının oluşturulması ve bu alanlara yönelik düzenleme yapılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kent içinde toplu taşıma duraklarının ve merkezi yerlerdeki otopark alanlarının birbiriyle bütünleşik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kent merkezlerinde yayalaştırma projelerinin geliştirilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

Amaç 2. Çevresel Sürdürülebilirliği Sağlamak

YB.6. Doğal Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi

YB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Bölgenin doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik envanterinin farklı ölçeklerde kapsamlı şekilde çıkarılması	***Tüm bölge***
Göller ve havzalar ölçeğinde özel yönetim planlarının oluşturulması	***Sapanca Havzası ve Melen Havzası öncelikli***
Bölgede taşocaklarının işletilmesi hakkında fizibilite raporunun hazırlanması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Süresi dolan taş ocaklarının başka bir kentsel fonksiyon için potansiyel alan olarak değerlendirilmesi için çalışmaların yapılması	***Global alt bölge öncelikli***
Bölgedeki havzalar için Havza Koruma Birliklerinin kurulması ve bu oluşumların desteklenmesi	***Tüm Bölge***
Yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının etkin kullanımı için (kapasite orantılı) fizibilite çalışmalarının yapılması	***Tüm bölge***
Atıkların depolanacağı ve bertaraf edileceği sahaların tespiti ve ortak bütünleşik atık ünitelerinin oluşturulması için bölge ölçeğinde fizibilite çalışmalarının yapılması	***Tüm bölge***

İlçeler düzeyinde belirlenmiş olan kirlilik nedenlerini bertaraf edecek çalışmaların tespitinin yapılması ve çözüm önerilerinin, tedbirlerin belirlenmesi	***Tüm bölge***

YB.7. Bölgenin Çevre ve Çevre Mevzuatı Konusunda Bilinçlendirilmesi

YB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Çevresel problemlere ilişkin kurumlarda farkındalığı arttırmaya yönelik faaliyetler ve eğitimler düzenlenmesi	***Tüm bölge***
Halkın etkili bir iletişim aracı olan medya yoluyla çevresel sorunlar hakkında bilinçlendirilmesi ve sürece etkin olarak dâhil edilmesi Aynı sektörde faaliyet gösteren firma ve OSB'leri yaşanan çevre sorunları konusunda bilgilendirmeye yönelik eğitimler verilmesi ve işletmeler arası ortak bir veri tabanı oluşturulması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Sanayi üreticilerinin, çevre kirliliğine yol açan faaliyetler konusunda çevre mevzuatındaki yeni düzenlemelerden haberdar edilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Çevre problemlerini azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yönelik desteklerden faydalanma düzeyinin arttırılması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Çevre konusunda çalışan kamu kurumlarının teknik kapasitelerinin arttırılması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kırsal alanda ve kentlerde çevreye zarar vermeden ekonomik büyümenin sağlanması ile ilgili eğitimlerin verilmesi	***Tüm bölge***

YB.8. Enerji Verimliliğinin Arttırılması

YB.8. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Enerji verimliliğinin artırılması için sivil halkın, kamunun ve özel girişimlerin bilgilendirileceği etkinliklerin tasarlanması	***Tüm bölge***
Kişi ve kurumlarca yürütülecek enerji verimliliği çalışmalarına destek sağlanması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Bölge firmalarının Avrupa Birliği ve Dünya Bankası kaynaklı enerji verimliliği finansman modellerinden faydalanmasının sağlanması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

YB.9. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Değerlendirilmesi

YB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yatırımcılara yönelik olarak bölgede en fazla verim alınacak yenilenebilir enerji türlerini konumları, kapasiteleri ve işletme maliyetleri ile içeren fizibilite raporlarının hazırlanması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Bölgedeki rüzgâr enerjisi potansiyelini harekete geçirmek potansiyel tespit edilen tüm alanlarda projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Potansiyel tespit edilen tüm alanlarda projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Ortaya çıkan yoğun tarımsal ve hayvansal atıkların biyogaz enerjisine dönüştürülmesi için projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi.	***Kocaeli ve Bolu illeri***
Yenilenebilir enerji potansiyelinin kullanımını artırmak üzere verilen devlet desteklerinden bölgedeki firmaların faydalanma düzeyini artırmak ve yenilenebilir enerji potansiyeline yatırım yaparak firmaların enerji ihtiyaçlarını gidermeleri için bilgilendirmelerde bulunulması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kompostlaştırma, kojenerasyon ve biyogaz sistemlerinin desteklenmesi	***Tüm bölge***

YB.10. Teknik Altyapı İmkânlarının İyileştirilmesi

YB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
İçme ve kullanma suyu arıtma suyu tesislerinin kapasitelerinin arttırılması ve yenilerinin kurulmasının teşvik edilmesi	***Tüm bölge***
Bölgenin nüfus projeksiyonu ve imalat sanayi büyüme eğilimi paralelinde elektrik tüketimi ihtiyacına yönelik olarak tespit ve ilgili yatırımların yapılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması	***Düzce, Bolu ve Yalova illeri öncelikli***
İnternet erişim altyapısının bölge genelinde yaygınlaştırılması	***Tüm bölge***
Bölgesel ölçekte atık yönetim planlarının hazırlanması, bölgeye özgü bir atık yönetim modelinin oluşturulması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Atık bertarafı ve geri dönüşüm uygulamalarının desteklenmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Belediyelerin atık yönetimi ve mevzuatı konusunda bilgilendirilmeleri	***Tüm bölge***

Amaç 3. Sosyal Bütünleşmenin Sağlanması

YB.11. Sosyal Analiz ve Politikaların Geliştirilmesi

YB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Farklı sosyal yapı özellikleri sergileyen bölgelerin bu özelliklerini yansıtacak sosyal içerikli analizlerin mekânsal olarak tanımlı alanlarda yapılması ve buna uygun sosyal politika üretilmesinin sağlanması	***Tüm bölge***

Sosyal alanda çalışmayı daha gerçekçi kılacak ve kolaylaştıracak Düzey3 ve Düzey 4'te **s**osyal istatistikler veri tabanının oluşturulması	***Tüm bölge***
Özellikle kırsal alanlarda kadınların ve gençlerin işgücüne katılımı kolaylaştıracak mikro kredi gibi programların uygulanmasının yaygınlaştırılması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Yerelden temel eğitim ve temel sağlık hizmetleri hakkında merkezi idareye geri bildirim sağlamak amacıyla ilgili analizlerin yapılması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Merkezi ve yerel kurumlar tarafından yapılan-öngörülen sosyal yardımların eşgüdümlü olmasının sağlanması	***Tüm bölge***
İlk ve ortaöğretimlere yönelik yaz kampları, değişim programları vb. uygulamaların yaygınlaştırılması	***Tüm bölge***
Dezavantajlı grupların da aktif rol alabileceği, bölgenin yöresel zenginliklerini tanıtıcı ulusal ve uluslararası festivallerin organize edilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***

YB.12. Yoksulluğun Asgari Düzeye İndirgenmesi

YB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölgede yoksul kesimlerin hem toplumsal hem de mekânsal olarak yapısal nedenlerini ortaya koyan ve iyileştirme önerilerini içerene çalışmaların yapılması	***Tüm bölge***
Bölge ölçeğinde göçle gelen nüfusun gelir dağılımını, yaşam koşullarını, beklentilerini vb. parametreleri inceleyerek gelecek öngörüsü oluşturmaya yardım edecek analiz çalışmalarının yapılması	***Tüm bölge***
Kamu eliyle dağıtılan sosyal desteklerin etki analizinin yapılması ve sürdürülebilirliklerinin sağlanmasına yönelik destek mekanizmalarının tasarlanması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Yoksul kesimlere yönelik yardım araçlarının yoksulluk düzeyine göre çeşitlendirilmesi	***Tüm bölge***

YB.13. Dezavantajlı Grupların Sosyal Hayata Katılması

YB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Dezavantajlı grupların yanı sıra dezavantajlı mekânların da tanımlanması ve bu yönde bütüncül politikaların üretilmesi, faaliyetlerin desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Engellilere yönelik sosyal ve mekânsal ihtiyaçların tespit edilmesi, bu ihtiyaçlara yönelik faaliyetlerin desteklenmesi	***Tüm bölge***
Dezavantajlı nüfus gruplarına yönelik faaliyetler mahalle düzeyine indirilerek; pazar şenlikleri, film gösterileri gibi etkinliklerle söz konusu kesimlerin katılımının sürekliliğinin sağlanması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Raman vatandaşların sosyal ve ekonomik hayata katılmalarını sağlayacak istihdam politikalarının geliştirilmesi	***Global alt bölge öncelikli***

Özel Sektör eliyle yaşlı bakım kampüsleri oluşturulması	***Çevre Alt Bölge öncelikli***

YB.14. Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Hayatın Canlandırılması, Kentlilik Kültürünün Geliştirilmesi ve Kent Kimliğinin Oluşturulması

YB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kentsel yerleşimlerin planlanması ve tasarlanmasında, mahallelerin, açık ve kamusal alanların nitelikli ve güvenlikli olmasını sağlayacak şekilde ilke, standart ve ölçütler geliştirilmesi	***Tüm bölge***
Bölge kentsel kimlik analizi çalışmasının yapılması ve uygun önerilerin belirlenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Büyük ölçekli alışveriş merkezlerinin kurulması için gerekli girişimlerde bulunulması	***Global alt bölge öncelikli***
Toplumun farklı kesimlerine hitap edecek sosyo-kültürel faaliyetlerin düzenlenmesi faaliyetlere öncelik verilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Ulusal ve uluslararası ölçeklerde gerçekleştirilen kültür ve sanat faaliyetlerinin bölgede daha çok organize edilmesinin sağlanması	***Global alt bölge öncelikli***
Kente yaşayanların genç, kadın, dezavantajlı vb. detaylarda, yaşadıkları kentten beklentilerine yönelik tespit çalışmalarının yapılması	***Tüm bölge***
Dernekleşme kültürünün kentin ortak potansiyel ve sorunları üzerinde yayılmasının sağlanması	***Tüm bölge***
Doğu Marmara'nın sahip olduğu avantajlar dolayısıyla cazip bir yaşam alanı olması üzerine ulusal anlamda reklam ve tanıtım faaliyetleri yürütülmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Sosyal donatı alanlarının nicelik ve nitelik olarak arttırılması (Tiyatro, sinema salonları, kültür-sanat faaliyetinde bulunabilecek kamusal alanların kurulması ve özel girişimlerin teşvik edilmesi)	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

YB.15. Kurumsal Sosyal Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi ve Uygulamalarının Yönlendirilmesi

YB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölgedeki orta ve büyük ölçekli işletmelerin kurumsal sosyal sorumluluk projelerinin faydaları konusunda farkındalığının artırılması programı	***Tüm bölge***
Bölgedeki orta ve büyük ölçekli işletmelerin kurumsal sosyal sorumluluk projelerini STK'lar ile işbirliği yaparak geliştirmelerinin teşvik edilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***

Eksen 2. Rekabetçi Bölge

Amaç 1. Akıllı İhtisaslaşmayı Sağlamak

RB.1. Bölgede öne çıkan sektörlere odaklanılması

RB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Sektörler için yatırım fizibilite, rapor ve tanıtım paketlerinin oluşturulması	***Global Alt Bölge***
Uluslararası platformlarda bölge sektörlerinin temsil edilmesi	***Global Alt Bölge***
Sektörlerin ithal ikameci, ihraç potansiyeli yüksek olan alt kırılımlarının desteklenmesi	***Global Alt Bölge***
İstihdam açısından daralma görülen deri imalatı, ana metal, tıbbi aletler ve gemi inşa sektörlerinin durumlarının analiz edilmesi	***Gerede, Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı, Yalova***
Bölgede alt bölgeler bazında tanımlanan öncü sektörlerin; belirlenen sektörel öncelikler çerçevesinde desteklenmesi	***Tüm bölge***

RB.2. Turizmde bölge potansiyellerine ve hedef kitlelere göre şekillenilmesi

RB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Öne çıkan destinasyonları tanıtmak amacıyla sanal ortam, yurt içi ve yurtdışı fuarlar, tanıtım materyalleri hazırlanması	***Çevre Alt Bölge***
Seyahat acentelerine öncelikli destinasyonlarla ilgili bilgilendirme, tanıtım ve fam-trip gibi etkinlikler gerçekleştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Destinasyonların teknik altyapılarının iyileştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Turizm portal ve bilgi sistemleriyle entegrasyon sağlanması	***Çevre Alt Bölge***
Hedef kitlelere göre yabancı yönlendirme unsurlarının kullanılması	***Yalova Batı, Bolu, Karadeniz Kıyı***
Kaynakların etkin kullanılması adına tanıtımın ortak yapılması	***Çevre Alt Bölge***
Butik otelciliğin ve şehir otellerinin desteklenmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Yerli ve yabancı turizm yatırımlarına özel tanıtım yapılması	***Çevre Alt Bölge***

Hizmet kalitesinin arttırılması için eğitim ve bilgilendirmeler yapılması	***Çevre Alt Bölge***
Yerel halkın turizm konusunda bilinçlendirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Abant Dağları ve Köroğlu Dağları'nın Kültür ve Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi ilan edilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Bölgede tur ve seyir rotalarının tanıtımlarının yapılması ve altyapılarının iyileştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Bölgede Osmanlı'nın kuruluş dönemine ilişkin önemli olay, kişi ve mekânların bu temada tanıtımının yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Yaban hayatın korunmasıyla paralel olarak kuş gözlem noktalarının yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***

RB.3. Bölgesel tarım ürünlerinde markalaşmanın ve yenilikçiliğin sağlanması

RB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Yakın gelecekte talebi artacak tarımsal ürünlerin tespiti için araştırma çalışmaları yapılması	***Çevre Alt Bölge***
Öncelikli ürünlerde sertifikasyonun yaygınlaştırılması ve markalaşma çalışmalarının desteklenmesi	***Çevre Alt Bölge***
Tarımsal ürünlerin gıda sanayiinde kullanımının yaygınlaştırılması ve ihracat için pazar araştırmaları yapılması	***Çevre Alt Bölge***
Organik tarım faaliyetlerini yaygınlaştırmak için bilgilendirme ve eğitimlerin yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***
Her türlü organize ve örgütlü üretim faaliyetleri için kooperatifleşmenin teşvik edilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Tavukçuluktan kaynaklanan çevresel sorunların asgari düzeye indirilmesi ve altlıkların farklı amaçlarla kullanım potansiyelinin araştırılması ve değerlendirilmesi	***Bolu, Bolu Güney ilçe kümeleri***

RB.4. Öncelikli alanlarda kümelenmelerin ve işbirliklerinin geliştirilmesi

RB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Öncelikli sektörlerde tüm paydaşların yer aldığı kümelenmelerin oluşturulması	***Global Alt Bölge***

Kümelenmelerin ulusal ve uluslararası ölçekte etkinliklerde yer alması	***Global Alt Bölge***
Küme ölçeğinde bölgesel, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanmanın yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Kümelerin uluslararası platformlarda temsilinin ve bilinirliğinin sağlanması ve internet sitesi, bülten gibi tanıtım ve duyuru ortamlarına sahip olması	***Global Alt Bölge***
Küme ölçeğinde sektörlerin ortak tanıtım için strateji üretmeleri ve potansiyel müşterilere göre şekillenmeleri	***Global Alt Bölge***
Kümelenme yönetimlerinin firmaların üretim ve yenilikçilik süreçlerini geliştirir nitelikte yönlendirme yapmaları	***Global Alt Bölge***
Kümelenme haritalarının oluşturulması ve analiz edilmesi	***Global Alt Bölge***

RB.5. Hedef pazar odaklı dışa açılmanın hızlandırılması

RB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Öncelikli sektörlere ilişkin uluslararası pazar araştırmalarının yaptırılması	***Global Alt Bölge***
Sektörel bazda hedef ülkelere yönelik tanıtım ve işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilmesi	***Global Alt Bölge***
B2B (Business to business) ve C2C (Cluster to Cluster) faaliyetlerin arttırılması	***Global Alt Bölge***
Hedef ülke ve piyasa kriterlerine göre belgelendirme ve sertifikasyonun yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Uluslararası standartlara uygun üretimin yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Uluslararası dernek, sektörel kuruluş ve birliklere üyeliklerin yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
İzmit Alt Bölgesi'nde yıla yayılacak sektörel ve tematik uluslararası fuar organizasyonlarının gerçekleştirilmesi	***Global Alt Bölge***

RB.6. Gelecek vadeden yeni üretim, hizmet ve istihdam alanlarının belirlenmesi

RB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Geleceğe yönelik öne çıkacak sektörlere ilişkin araştırmaların gerçekleştirilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Bilişim sektörünün gelişiminin desteklenmesi, Muallimköy Teknoloji Gelişim Bölgesi'nin bilişim alanında ulusal ve uluslararası önemli aktörlere ev sahipliği yapmasının sağlanması ve uluslararası ölçekte tanıtımı	***Kuzey Körfez***

Öne çıkması gereken sektörlere ilişkin analiz ve strateji geliştirme çalışmalarının yapılması	***Dinamik Alt Bölge***
Süs bitkiciliği sektörünün ihtiyacı olan ve ürün çeşitliliğini arttıracak Ar-Ge ve genetik çalışmaların desteklenmesi	***Yalova Batı, Adapazarı***
Süs bitkiciliği sektörünün organize ve marka olacak şekilde çalışmasının sağlanması	***Yalova Batı, Adapazarı***
Yalova ve Sakarya illerinde ihtisas süs bitkiciliği bölgelerinin ve mezatların yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Yalova'daki liman yatırımlarında çiçekçilikle ilişkili lojistik altyapı oluşturulması	***Dinamik Alt Bölge***
Süs bitkiciliğinde yeni ürünlerin üretici ve kullanıcılara tanıtımı için demonstrasyon alanları oluşturulması, kamu kurumları ve belediyelere ait parsellerde de bu uygulamanın yapılması	***Dinamik Alt Bölge***
Üniversiteler bünyesinde Ziraat Fakültelerine bağlı süs bitkiciliği bölümlerinin oluşturulması, kamu-akademi-özel sektör işbirliğinde projeler geliştirilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Özellikle soğanlı bitkilerde doğal bitkilerin ıslahı, kültüre alınması, yetiştirme teknikleri, preparasyon ve depolama teknikleri çalışılmalarına öncelik verilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Süs bitkiciliğinde jeotermal enerji kullanımının yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Raylı sistemlere yönelik üretimde Ar-Ge ve kapasite artırımının sağlanması, Türkiye ve yakın çevresindeki pazarlarda lider olunması	***Adapazarı***
Organik tarım üretiminin yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Arıcılığın marka haline gelmesi ve kalitesiyle ön plana çıkması	***Düzce, Yalova Batı, Bolu Güney, Karadeniz Kıyı***

Amaç 2. Yüksek Katma Değerli, Yenilikçi ve Teknoloji Odaklı Ürün ve Hizmetlere Geçmek

RB.7. Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin arttırılması ve tekno-girişimciliğin geliştirilmesi

RB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Horizon 2020 ve ÇP başvuru ve yürütme eğitimleri	***Global Alt Bölge***
Fonlar hakkında farkındalık sağlanması	***Global Alt Bölge***

Ar-ge merkezi kurulmasının büyük ölçekli firmalar arasında yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Nitelikli Ar-Ge personelinin bölgede tutulması için özel sektör ve üniversitelerin işbirliği faaliyelerinde bulunması	***Global Alt Bölge***
Teknoparkların tam kapasite çalışmalarının sağlanması	***Global Alt Bölge***
Teknoloji transfer ofislerinin kurumsallaşmalarının desteklenmesi ve aktif çalışmalarının sağlanması	***Global Alt Bölge***
Bilişim sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin desteklenmesi	***Global Alt Bölge***

RB.8. Akademi – sanayi işbirliklerinin teşvik edilmesi

RB.8. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Özel sektörün üniversitelerden ve akademisyenlerden danışmanlık almalarının yaygınlaştırılması, işbirliği ortamın iyileştirilmesi için üniversitelerin gerekli mevzuat düzenlemelerini yapması	***Global Alt Bölge***
Santez projelerinin arttırılması	***Global Alt Bölge***
Özel sektör çalışanlarının akademik çalışmalarının teşvik etmesi	***Global Alt Bölge***
Özel sektör ve üniversitelerin ortak olarak proje başvurularında bulunmasının teşvik edilmesi ve özellikle Horizon 2020 fonlarından ortak yararlanmalarının sağlanması	***Global Alt Bölge***
Teknoloji Transfer Ofislerinin sayılarının ve personel miktarlarının artması	***Global Alt Bölge***

RB.9. İnovasyon yönetimi danışmanlığı sektörünün geliştirilmesi

RB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Bölgede yenilik yönetimi konusunda eğitimlerin gerçekleştirilmesi	***Global Alt Bölge***
Yurtdışı uzmanlar tarafından tecrübe paylaşımının sağlanması	***Global Alt Bölge***
Akademisyenlerin ve özel sektör ile kamu çalışanlarının yenilik yönetim danışmanlığı konusunda bilgilendirilmesi	***Global Alt Bölge***
Bölgede sertifikalı ve alanlarına göre uzman danışman havuzunun kurulması ve MARKA ile TTO ve TSO'ların öncülük etmesi	***Global Alt Bölge***

RB.10. Temiz üretime geçilmesi ve yeşil büyümenin sağlanması

RB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Gıda ve içecek, tekstil ve deri, kimyasal madde ve ürünler ve metal kaplama ve makina parça üretimi sektörlerinde temiz üretimin yaygınlaştırılmasına yönelik olarak bölgesel, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanılması	***Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı, Gerede***
Lisanslı ya da lisanssız güneş enerjisi, kojenerasyon, jeotermal enerji ve rüzgâr enerjisi üretiminin teşvik edilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Firmaların atık ve ara mal kullanma envanterlerinin oluşturulma çalışmalarının yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Firmaların birbirleriyle endüstriyel simbiyoz ilişkileri için projeler geliştirilmesi	***Global Alt Bölge***
Sera gazı salınımı ve atık su başta olmak üzere filtreleme ve arıtma çalışmalarının yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***

RB.11. Sektörler arası etkileşimin arttırılması

RB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Tarımsal ürünlerin gıda sanayiinde kullanım paylarının arttırılması	***Çevre Alt Bölge***
Yöresel ürünlerin turizm amacıyla kullanımının ve markalaşmalarının yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***
Birbirleriyle tedarik zinciri içerisinde bulunan farklı sektörlerden firmaların işbirliği ortamlarının iyileştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Sektör ya da meslek örgütlerinin kendi sektörlerine ilişkin gelecek öngörülerinin ve hammadde ya da aramalı gereksinimlerinin bölgede duyurulması	***Çevre Alt Bölge***
Firmaların ölçek büyütme amaçlı ortaklık faaliyetlerinin teşvik edilmesi	***Çevre Alt Bölge***
İl ve ilçe ölçeğinde ticaret ve sanayi odaları bünyesinde yer alan meslek komitelerinin bir araya geleceği ortamların oluşturulması	***Global Alt Bölge***

RB.12. Yerel markalaşmanın desteklenmesi, fikri ve sınai eser sahipliğinin arttırılması

RB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Yöresel ürün ve değerlerin coğrafi işaretleme işlemlerinin yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***
Yöresel ürünlerin tanıtımında yerel yönetim, TSO ve sivil toplum örgütlerinin işbirliği yapmaları	***Çevre Alt Bölge***
Bölgesel patent ve faydalı modellerin uluslararası belgelendirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi	***Global Alt Bölge***
Patent başvurularının arttırılması	***Global Alt Bölge***
Marka tescillerinin yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***

RB.13. Tarımda verimlilik ve yüksek kalite sağlanması

RB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Atıl tarım arazilerinin değerlendirilmesinin sağlanması	***Çevre Alt Bölge***
İmar planlarında tarım alanlarından azami kaçınılması	***Çevre Alt Bölge***
Ürün borsalarının kurumsal kapasitelerinin arttırılması	***Çevre Alt Bölge***
Taşımacılık ve depolama faaliyetlerinin kalitelerinin geliştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***
Tarımsal araştırma çalışmalarının yaygınlaştırılması ve çevre alt bölgedeki üreticilerin kapasitelerinin arttırılması	***Çevre Alt Bölge***

Amaç 3. İş, Yatırım ve Girişimcilik Ortamını İyileştirmek

RB.14. Taşımacılıkta ihtisaslaşmanın sağlanması, altyapının güçlendirilmesi ve maliyetlerin düşürülmesi

RB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Demiryolu	
Gümüşova Islah OSB'ye demiryolu bağlantısının yük amaçlı uzatılması	***Hendek İlçe Kümesi***
Karasu hattının tamamlanması	***Adapazarı, Karadeniz Kıyı İlçe Kümeleri***
Modl ararası taşımacılığa uygun yükleme noktaları ve lojistik köylerin oluşturulması, Köseköy, Muallimköy ve Tavşancıl Lojistik köylerinin faaliyete geçmesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
İşletmelerin demiryolu taşımacılığını kullanmasının özendirilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı İlçe Kümeleri***
Havayolu	
Cengiz Topel Mastır Planı hazırlanması	***İzmit İlçe Kümesi***
Cengiz Topel havalimanının serbest bölge ilan edilmesi[1]	***İzmit İlçe Kümesi***

[1] Türkiye Ulaştırma ve Haberleşme Stratejisi

Cengiz Topel havalimanının bölge halkı tarafından kullanılması amacıyla bölgesel tanıtımının yapılması	***İzmit İlçe Kümesi***
Cengiz Topel havalimanının bölgedeki işletmelere tanıtımının yapılması	***İzmit İlçe Kümesi***
Cengiz Topel havalimanı için yeni işletme modeli tasarlanması (TSO, özel sektör vs.)	***İzmit İlçe Kümesi***
Cengiz Topel havalimanına yeşil ve engelsiz havalimanı belgesi kazandırılması	***İzmit İlçe Kümesi***
Bolu Havalimanının faaliyete geçirilmesi	***Bolu İlçe Kümesi***
Turizm paketleri ile havalimanı entegrasyonunun sağlanması	***İzmit, Bolu İlçe Kümeleri***
Denizyolu	
Kocaeli Limanı ve ilişkili lojistik sektörünün Doğu Marmara Taşımacılık Kümesi'nde (TRaceM) temsil edilmesi ve kümelenme yapısının güçlendirilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Alt bölgelerin Kocaeli Limanı'nı oluşturan birimler olarak ele alınması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Kocaeli Limanı imaj ve algı yönetimi çalışmalarının yapılması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
İzmit Körfezi Kıyı Yapıları Bütünleşik Mastır Planının Uygulanması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Kıyı ve Kıyı Geri Alanında Yapılan Planlama ve Mekânsal Karar Alma Çalışmalarında İlgili Tüm Kurumların Katılımı ve Yapılan Araştırma ve Raporların Girdi Olarak Kullanılması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Alt bölgeler bazında liman işletmecilerinin bir araya gelecekleri platformların oluşturulması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Konu ile ilgili iyi uygulama örneklerinin sektöre anlatılması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Birleşmenin teşvik edilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Şirketleşmenin teşvik edilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Alt bölgeler dışında kalan liman tesislerinin genişleme ve bu alanlarda yeni liman tesisi kurulmasında seçici davranılması ya da izin verilmemesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Ortak karayolu bağlantılarının geliştirilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Alt bölge bazında ortak kullanılacak demiryolu yükleme istasyonlarının etkin kullanılması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Alt bölge bazında ortak tır park alanlarının oluşturulması	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Asli faaliyet konusu limancılık olmayan işletmelere izin verilmemesi, verilen izinlerin yenilenmemesi	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***

Orta vadede liman tesisinin ana faaliyet konusunun limancılık olmasının sağlanması (Kademeli İhtisaslaşma)	***Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri***
Kıyıda limancılık yapma eğilimini engellemek için kıyıların ve kıyıya yakın alanların sanayi imarına açılmaması	***Kuzey Körfez, İzmit, Güney Körfez, Karadeniz Kıyı İlçe Kümeleri***

RB.15. Çok modlu taşımacılığın geliştirilmesi

RB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Doğu Marmara Taşımacılık Kümesi'nin faaliyetlerinin desteklenmesi ve tanınırlık faaliyetlerinin sürdürülmesi	***Global Alt Bölge***
Bölgedeki firmaların ya da merkezi bölge dışı lojistik firmalarının bölge için geliştirecekleri projelerin yaygınlaştırılması	***Global Alt Bölge***
Marco Polo gibi programlardan yararlanmanın arttırılması	***Global Alt Bölge***
BALO Projesine entegrasyon için TOBB ile işbirliği çalışmaları yapılması	***Kuzey Körfez, İzmit, Güney Körfez, Adapazarı, Karadeniz Kıyı***
Viking Projesi kapsamında Karasu Limanı'nın kullanımının sağlanması	***Adapazarı, Karadeniz Kıyı***
Liman işletmelerinde demiryolu bağlantılarının alt bölgeler bazında iltisak hattı verilmesi	***Kuzey Körfez, İzmit***

RB.16. Kurumlar arası eşgüdümün arttırılması, iyi yönetişim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve girişimcilik ortamının geliştirilmesi

RB.16. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Şehir Planlama çalışmalarında katılımcılığın arttırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Kurumların stratejik planlama süreçlerinde dış paydaşları sürece daha etkin dâhil etmeleri	***Dinamik Alt Bölge***
Kurumsal kalite belgelerinin alımının yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Hizmet ve ürün süreçlerinde belgelendirmenin arttırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Kurum personellerinin diğer kurumlarla değişim programlarına tabi tutulması	***Dinamik Alt Bölge***
Personelin hizmet içi eğitim olanaklarının arttırılması	***Dinamik Alt Bölge***

Personellerin hayat boyu öğrenme programlarına ve yurtdışı ziyaretlere dâhil edilmesinin arttırılması	***Dinamik Alt Bölge***
Kurumlarda otomasyonun ve bilgi sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması	***Dinamik Alt Bölge***

RB.17. Planlarla uygun; yatırıma hazır projeler geliştirilmesi ve yatırıma uygun arazi envanteri oluşturulması ve etkin, organize yatırım promosyonu

RB.17. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yerel yönetimler tarafından ilçe gereksinimine ve imar planlarına uygun yatırım tür ve alanlarının tespit edilmesi ve YDO'lara bildirilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Hedef ülkeler bazında yatırımcı kitlerinin hazırlanması ve işbirliği ziyaretlerinin sürdürülmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Arayüzü uygun ve çoklu dil desteği ile Doğu Marmara'da Yatırım internet sitesinin faaliyete geçirilmesi ve güncel tutulması	***Dinamik Alt Bölge***
Sektörel yatırım raporlarının hazırlanması, var olanların geliştirilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Ulusal yatırımcı ve iş adamları dernekleri ile ilişkilerin geliştirilmesi	***Dinamik Alt Bölge***
Yerel yönetimler tarafından yatırıma hazır projelerin oluşturulması ve özellikle Orta Doğu pazarında tanıtılması	***Dinamik Alt Bölge***

RB.18. Yatırımların kümelenme stratejilerine uygun ve organize bölgelere yönlendirilmesi

RB.18. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Organize sanayi bölgelerindeki atıl parsellerin üretime geçirilmesine yönelik çalışmalar yapılması	***Global Alt Bölge***
Yeni kurulacak OSB'lerin ihtisas OSB olarak kurgulanması	***Global Alt Bölge***
OSB dışı sanayi parsellerinin yığınlaşmış sektörlere yönelik kullanımının teşvik edilmesi	***Global Alt Bölge***
Sektörel yer seçim optimizasyon analizlerinin gerçekleştirilmesi, yatırımlarda yönlendirici olunması	***Global Alt Bölge***
Bölgedeki OSB'lerde atıl parsellerin ve doluluk oranlarının tespit edilmesi ve üretime geçirilmesi	***Global Alt Bölge***

RB.19. Enerji ve hammadde sürekliliğinin sağlanması ve teknik altyapının geliştirilmesi

RB.19. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Kurumsal aksaklıklardan kaynaklı enerji kesintilerinin asgariye indirilmesi	***Global Alt Bölge***
Doğal kaynaklı kesintilerin giderilmesi için önleyici çalışmalar gerçekleştirilmesi	***Global Alt Bölge***
Organize sanayi bölgelerinin altyapılarının tamamlanması	***Dinamik Alt Bölge***
Öncelikli turizm destinasyonlarının ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi	***Çevre Alt Bölge***

RB.20. Tarımda örgütlenmenin, ürün borsalarının ve arazi toplulaştırmasının yaygınlaştırılması, pazarlama altyapısının geliştirilmesi

RB.20. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Arazi toplulaştırma projelerinin hayata geçirilmesi (Dörtdivan-Gerede Bölgesi, Bolu merkez, Düzce, Sakarya geneli ve Kandıra)	***Çevre Alt Bölge***
Kooperatiflere kurumsal yapılanma desteği sağlanması	***Çevre Alt Bölge***
Ortak tarımsal girdi ve mekanizasyon kullanımının yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***
Hayvan pazarı ve nitelikli mezbahaların yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***
Tarımsal birliklerin pazarlamada öncü olmaları ve nihai tüketiciye tedarikine kadar süreçte aktif rol alması	***Çevre Alt Bölge***
Çiftçi kayıt sistemine girişlerin yaygınlaştırılması	***Çevre Alt Bölge***

RB.21. Bankacılık ve finans ortamının iyileştirilmesi

RB.21. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Finansman sorunu yaşanan sektörlerin detaylı analizlerinin yapılması	***Dinamik Alt Bölge***
Kentsel dönüşüm projelerinin finansmanı ile ilgili olanakların çeşitlendirilmesi	***Global Alt Bölge***
Bankaların finansman olanaklarının iyileştirilmesi amacıyla mikro ekonomik ölçekte tasarrufların artmasına yönelik çalışmalar yapılması	***Dinamik Alt Bölge***
Kayıt dışı işlemlerin kayıt altına alınması için bilinçlendirme ve teşvik edici çalışmalar düzenlenmesi	***Çevre Alt Bölge***

Eksen 3. Öğrenen Bölge

Amaç 1. Yetenekleri Geliştirmek

ÖB.1. Bölge işgücü piyasasının takibi ve ilgili stratejilerin geliştirilmesi

ÖB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Ekonomik sektörlerin faaliyet alanlarına ve ihtiyaçlarına göre kısa, orta ve uzun vadede istihdamı öncelikli mesleki eğitim branşlarının araştırılması	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Mesleki eğitim programı analizinde ilgili taraflar arasında koordinasyonun sağlanması	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Üniversitelerde ihtiyaç duyulan eğitim programlarının tespiti için piyasa paydaşlarının katılımı ile yürütülecek analiz çalışmalarının desteklenmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.2. Mesleki ve teknik eğitimde ekonominin ihtiyaçlarının dikkate alınması ve motivasyonun artırılması

ÖB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Mesleki ve teknik eğitim altyapısının yeni okul ve dersliklerle desteklenmesi	***Karadeniz Kıyı ve Sakarya Güney ilçe kümeleri öncelikli***
Kar amacı güden kuruluşların ve işveren örgütlerinin inisiyatif alarak mesleki eğitim programı tasarlamalarının teşviki ve bölge ihtiyaçlarına göre yönlendirilmesi	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Bölge OSB'lerinde meslek lisesi desteklerinden yararlanılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Mesleki eğitim program tasarımında ilgili taraflar arasında koordinasyon sağlanması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Gençlerin mesleki eğitime yönlendirilmesi ve bu alanda farkındalığın artırılması	***SEGE 6. grupta yer alan ilçeler***

ÖB.3. Yükseköğrenim programlarının sektörlere göre tasarlanması ve yenilikçi işgücünün yetiştirilmesi

ÖB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Yerel ekonominin ihtiyaçlarına yönelik olarak öğrenci kontenjanlarının ve eğitim programlarının nicelik olarak gelişiminin desteklenmesi	***Kocaeli, Düzce ve Yalova öncelikli***
İhtisaslaşmış vakıf üniversitesi girişimlerinin yönlendirilmesi ve ilgili taraflarca süreç ve altyapı desteğinin sağlanması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Üniversitelerde bilimsel çalışma ve envanterinin belgelenmesi ve bölgesel hafıza merkezi yapılanmasının sağlanması	***Global alt bölge öncelikli***
Özel sektörün ihtiyaçlarına yanıt veren ve bölge üniversitelerinde namevcut bilimsel ve teknolojik altyapı desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Fiziksel mekân, donanım ve laboratuvar imkânlarının yetersiz olduğu meslek yüksekokullarında altyapının gelişmesine katkı sağlaması açısından bölge ana aktörlerinin teşvik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
İlaç sanayi sektörü ile bu sektöre işgücü yetiştiren eczacılık, fen ve mühendislik fakülteleri arasında işgücünün yetiştirilmesine yönelik ortaklıkların artırılması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Tarım sektörüne işgücü yetiştiren ve sektörle iç içe eğitim veren yükseköğrenim programlarının açılması	***Tarımsal üretimin yoğunlaştığı Sakarya***
Bölge üniversitelerini ülke içinde farklı kılan sivil havacılık ve denizcilik gibi ihtisaslaşmış bölümlerde eksik kalan bilimsel ve teknolojik altyapının geliştirilmesi	***Global alt bölge öncelikli***
İşgücüne bölge ekonomisinin ihtiyaç duyduğu yenilikçi kimliği kazandıracak lisansüstü eğitimin verildiği programların ve disiplinler arası ortaklıkların artırılması	***Global alt bölge öncelikli***
Yeni meslek yüksekokulu yatırımlarının yapılması	**Gebze İlçe Kümesi ve Bolu merkez öncelikli**
Bölgede piyasaya katkı sağlamak üzere; öğretim elemanlarının uluslararası gelişmeleri takip etmesini sağlayacak çalışmaların desteklenmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Yükseköğrenimde staj programlarının etkinliğinin artırılmasında piyasa aktörleri ile üniversite birimleri arasında işbirliklerinin ve ortak hareket anlayışının geliştirilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.4. Kırsal alanda işgücünün niteliğinin artırılması

ÖB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Genç ve orta yaş girişimcilerinin teşvik edilmesi, yönlendirilmesi ve yararlanabilecekleri destekler hakkında farkındalığın artırılması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Gençlere yönelik tarımsal faaliyetlerle ilgili sertifikalı mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Rekabet gücü yüksek tarımsal yatırımların teşvik edilmesi ve bu alanlara yönelik tarım destekleri hakkında farkındalığın artırılması	***Çevre alt bölge öncelikli***

Farklı paydaş gruplarının işbirliğinde sürdürülebilir alt bölgelere ağırlık verilmek üzere tarımdaki gelişmeleri kapsayan kitlesel eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Gıda ve hayvancılık ihtisas OSB'lerin civar yerleşimlerden işgücü teminin teşvik edilmesi	***Kandıra, Kaynarca ve Geyce ilçeleri öncelikli***
Kırsal nüfusun nitelikli turizm işgücü haline getirilmesi için eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yapılması	***Çevre alt bölge öncelikli***
Tarımsal meslek yükseköğrenimi programlarına öncelik verilmesi	***Karadeniz Kıyı, Sakarya Güney, Hendek, Bolu Doğu ve Güney ilçe kümeleri öncelikli***
Turizm meslek yüksekokullarının yaygınlaştırılması	***Karadeniz Kıyı ve Bolu Güney ilçe kümeleri öncelikli***

ÖB.5. Yaşam boyu öğrenmenin teşviki

ÖB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Sanayide yer alan işgücüne yönelik ve teknolojik adaptasyonu sağlayacak olan mesleki eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi	***Dinamik ve global alt bölgeler öncelikli***
Üniversite ve sivil inisiyatifin ortaklığında geliştirilen mesleki eğitim kursu işbirliklerinin teşvik edilmesi	***Dinamik alt bölgeler öncelikli***
Yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinde örgün eğitimde meslek edinememiş kadınlara öncelik verilmesi	***SEGE 6. grupta yer alan ilçeler***
Bölgede teşvik edilen ve desteklenen tüm mesleki eğitim faaliyetlerinde ulusal / uluslararası meslek standartların ve eğitim alanların ilgili standartlar gereği belgelendirilmesinin şart koşulması	***Tüm bölge***
AB Hayatboyu Öğrenme Programları hakkında bilinçlendirme faaliyetlerinin desteklenmesi	***Tüm bölge***

ÖB.6. Öğrenen Organizasyon Anlayışının Benimsenmesi

ÖB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Özel sektörün kurumsallaşma ve öğrenen organizasyon kimliği kazanma yolundaki girişimlerinin desteklenmesi	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Kamu kurumlarının öğrenen organizasyon kimliğini kazanabilmesi adına ilgili kurumsallaşma eğitimlerinin alınması, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme Süreci, Kalite Yönetim Sistemi ve EFQM Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı Mükemmellik Modeli gibi uygulamalarının desteklenmesi	***Dinamik ve global alt bölgeler öncelikli***

ÖB.7. *Bilgi toplumuna uyumun sağlanması*

ÖB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Kadınlara ve diğer dezavantajlı gruplara öncelik verilmek üzere bilişim teknolojilerinin farkındalığını ve kullanımını artırıcı faaliyetlerin teşvik edilmesi	***Gebze, İzmit, Adapazarı ve Güney Körfez ilçe kümeleri öncelikli***
İlk ve ortaöğretim mezunlarına öncelik verilmek üzere bilişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması	***Karadeniz Kıyı, Adapazarı, Hendek, Sakarya Güney, Doğu Merkez, Bolu Güney ve Bolu Doğu ilçe kümeleri öncelikli***
Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağlayacağı faydalar ve e-devlet hizmetleri konusunda halkın bilinçlendirilmesi, erişim imkânlarının artırılması ve bu teknolojileri kullanma yeteneğinin kazandırılması	***Çevre alt bölge öncelikli***
KOBİ'lere öncelik verilmek üzere, iletişim teknolojilerinin ticari araç olarak kullanımına yönelik farkındalığının artırılması ve ilgili altyapının geliştirilmesinin teşvik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***
KOBİ'lere öncelik verilmek üzere, bilgi sistemlerinin iş süreçlerinde niteliği artırıcı bir etmen olarak kullanımının artırılmasının teşvik edilmesi	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

Amaç 2. Yeteneklerin İstihdama Katkısını Artırmak

ÖB.8. *Yenilikçi/Yaratıcı İşgücü İstihdamının Artırılması*

ÖB.9. *Dezavantajlı Grupların İstihdam Olanaklarının Artırılması*

ÖB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Dezavantajlı grupların (engelliler, eski hükümlüler ve mesleki eğitim alamamış kadınlar ile gençler) istihdam ve işsizlik durumunu tanımlayan işgücü profili araştırmalarının hazırlanması ve desteklenmesi	***Tüm bölge***
Kamu inisiyatifindeki veya diğer teşebbüsler tarafından yapılacak gençlere ve kadınlara yönelik istihdam garantili mesleki eğitim yatırımlarının geliştirilmesi ve desteklenmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Genç istihdamına öncelik verilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
İşletmelerin kadın istihdamı ile sağlayacakları faydalar konusunda bilinçlendirilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kadın istihdamına öncelik verilmesi ve bu önceliğin kamu tarafından teşvik edilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.10. *Mesleki eğitimden işe geçiş hizmetlerinin geliştirilmesi*

ÖB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Özel sektörün daha etkin katılımı ile il istihdam kurullarına dinamik bir yapının kazandırılması	***Tüm bölge***
Özel istihdam bürolarının sayıca ve etkinlik olarak iyileştirilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
Kariyer planlama merkezlerinin etkinliğinin artırılması yönünde çaba sarf edilmesi ve üniversitelerin bu çabalarının desteklenmesi	***Gebze, İzmit, Adapazarı, Güney Körfez ve Doğu Merkez ilçe kümeleri öncelikli***
Mezun-öğrenci arasında mentorlük sisteminin oturtulması	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***
İşgücü ile işverenin buluşmasını sağlayan platformların oluşturulması ve desteklenmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.11. İstihdamın Sosyal Olanaklarının Geliştirilmesi

ÖB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Mesleki ve dayanışma derneklerinin kurumsal kapasitelerinin ve sosyal olanakların geliştirilmesinde ortak hareket etme kabiliyetleri geliştirilmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Çocuk bakım hizmeti girişimlerinin desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
İşletmelerin çalışanların sosyal olanaklarının geliştirilmesinin faydaları konusunda bilinçlendirilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.12. Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi

ÖB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Girişim sermayesi ve diğer yatırım ve işletme dönemi destekleri hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Örgün ve yaygın eğitim programlarının yürütülmesinden sorumlu olan kurumların, bölgede girişimcilik hakkında düzenli olarak eğitim düzenleyen kurum/kuruluşlar ile işbirliğinin sağlanması	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Girişimci adaylarının yüksek rekabete ayak uydurma, yenilikçi proje üretme, ortak iş ve proje üretme ve girişim ile ilgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmalarının sağlanmasına yönelik eğitim	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Girişimcilerin ticari hayatta sürekliliği sağlamak ve bir adım daha ileri götürebilmek için bazı destek mekanizmaların ve finansman modellerinin kurulması	***Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.13. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Sağlanması

ÖB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasına yönelik ulusal düzenlemeler hakkında bilinçlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	***Global alt bölge öncelikli***
İşçi sağlığı ve güvenliği uzmanı ve eğiticisi yetiştirilmesi süreçlerinin teknik olarak desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Bölgede işçi sağlığı ve iş güvenliği riskin yüksek olduğu sektörlerin, üretim süreçlerinin ve coğrafi bölgelerin belirlenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
İşletmelerde işçi sağlığı ve iş güvenliğini artırıcı yatırımların teşvik edilmesi	***Tüm bölge***

ÖB.14. *Destek programlarından yararlanma düzeyinin ve projecilik kültürünün geliştirilmesi*

ÖB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Uluslararası destek programları hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	***Tüm bölge***
Destek programlarına yönelik olarak bilgilendirme, online eğitim, örnek proje paylaşımı, ortak arama veritabanının oluşturulması	***Tüm bölge***
Başta üniversiteler için olmak üzere ar-ge destek programlarına yönelik bilgilendirme, eğitim, ortak arama ve buna benzer proje sürecini kolaylaştırıcı faaliyetlere öncelik verilmesi	***Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli***

ÖB.15. *Sporun Yaygınlaştırılması ve Belirli Branşlarda Gelişiminin Hızlandırılması*

ÖB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Tüm bölgede;

- *Üniversitelerin spor kulüplerini geliştirmeleri ve spor faaliyetleri ile branş çeşitliliğini arttırmaları*
- *Yerel yönetimlerin spora ayırdıkları kaynakların arttırılması*
- *Özel sektörün spor kulübü oluşturmalarının yaygınlaştırılması*
- *İl ölçeğinde İl Spor Koordinasyon Kurullarının oluşturulması*
- *Yeni ve revizyon imar planlarında spor tesisi için ayrılan alanların arttırılması*
- *Gelecek vadeden sporcuların branşlarına göre ulusal kulüpler ya da federasyonlarca takip edilmesi ve eğitimleri için desteklenmeleri*
- *Dezavantajlı grupların ilgili spor branşlarına yönlendirilmesi, bilgilendirmesi ve destekleme çalışmaları ile tesislerin altyapılarının bu gruplara göre düzenlenmesi*

Global alt bölgede öncelikli olmak üzere;

- *GSB tarafından verilen Gençlik Projeleri desteklerinden yararlanılması*
- *Atıl durumda olan ya da yeterince kullanılmayan spor tesislerinin kullanımını arttırıcı faaliyetler gerçekleştirilmesi*
- *İlk ve orta dereceli okullarda öğrencileri spora teşvik etmek ve yetenekli oldukları branşları tespit etmek amaçlı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi*
- *Halkın spor yapabileceği rekreatif ve sportif alanların arttırılması*

- *Spor kulüplerinin sponsor bulmalarının desteklenmesi*
- *Ulusal ve uluslararası spor etkinlik ve müsabakalarının bölgede düzenlenmesi*
- *Spor federasyonları ile daha etkin işbirliği kurulması ile bölgeye verilen önemin arttırılması*
- *Yazılı, görsel, sanal ve sosyal basında sporla ilgili haberlerin arttırılması*
- *Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının maddi açıdan desteklenmesi için yerel büyük ölçekli işletmelerin sponsor olmaları*
- *Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının altyapı ve tesis imkanlarını iyileştirmeleri için yerel yönetimlerle, sivil toplumla ve özel sektörle işbirliğinin geliştirilmesi*
- *Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının desteklenmesi için halkta bilinç oluşturulması ve sivil toplum işe işbirliğinin geliştirilmesi*
- *Bölgede gençlik ve izcilik kamplarının nitelik ve sayılarının arttırılmasıyla İstanbul ve Ankara başta olmak üzere bölge dışındaki ana kentlerdeki özel eğitim kurumları ve kulüplerce kullanımına yönelik tanıtım yapılması*
- *Yerli ve yabancı kulüplerin bölgede kamp faaliyetlerini düzenlemeleri için tanıtım ve tesisleşme çalışmaları ile bunu destekleyici dönemsel şampiyonalar düzenlenmesi*
- *Öne çıkan branşlarda yapılacak etkinlik ve tesislerin öncelikli olarak desteklenmesi*

Amaç 3. Sosyal Gelişmeyi Sahiplenmek

ÖB.16. *Sosyal Sermayenin Geliştirilmesi*

ÖB.16. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Aynı paydaş grubu içinde ortaklıkların geliştirilmesi adına ortak tedarik – ortak pazarlama gibi süreçlerin geliştirilmesi ve desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***
Melek yatırımcı ve risk sermayesi gibi; girişimcilik fikri ve proje sahibiyle sermaye sahibini eşleştirilecek platformların kurulması ve desteklenmesi	***Global alt bölge öncelikli***

ÖB.17. *Sivil Toplumda Örgütlenmenin Geliştirilmesi*

ÖB 17. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Meslek ve ticaret birlikleri, sendikalar ile mesleki birlik ve dernekleri kapsayan STK'ların kurumsallaşma ve kapasite geliştirme çabalarının desteklenmesi	***Dinamik alt bölge öncelikli***
Topluluk bazlı kuruluşların, sosyal ve ekonomik fayda sağlamak üzerine farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi	***Dinamik alt bölge öncelikli***

ÖB.18. *Sosyal İnovasyon Bilincinin Yaygınlaştırılması ve Uygulamalarının Geliştirilmesi*

ÖB 18. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Başta STK'lar ve özel sektör olmak üzere tüm paydaş gruplarının sosyal inovasyon projeleri ve bu projeleri finanse eden ulusal ve uluslararası programlar hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***
Kamu kurumları, vakıflar, dernekler ve kar amacı güden ve gütmeyen şirketler tarafından geliştirilen sosyal inovasyon projelerinin teşvik edilmesi	***Çevre alt bölge öncelikli***

ÖB.19. *Sosyal Girişimciliğin Desteklenmesi*

ÖB 19. UYGULAMA ÖNERİLERİ	
Başta STK'lar ve özel sektör olmak üzere tüm paydaş gruplarının sosyal girişimcilik projeleri ve bu projeleri finanse eden ulusal ve uluslararası programlar hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi	***Çevre alt bölgede öncelikli***
STK'lar tarafından geliştirilen sosyal girişimcilik projelerinin teşvik edilmesi	***Çevre alt bölgede öncelikli***